oensdag, 5 November 1941

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

58ste Jaargang, No. 3443

Dit blad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur van de Redactie 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29 Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

rim vrijwel in Duitse handen.

estand rond Moskou is optimistisch voor de Russen.

Londen oorlog verklaren aan Finland, Hongarije, Roemenië?

i-Duitse demonstraties te Helsinki.

RUSSISCHE WINTERLEGER

gewoonlijk betrouwbare bron, uw in contact staat met de Rus- eide, dat een Russisch „winter- van ongeveer 750.000 man, dat al getraind is in het koude Si- zich naar de frontlinies voort- gt om de onder grote druk staan- vjet-troepen aan de defensielinie Moskou tot Rostov te versterken. ld wordt, dat reeds ongeveer 00 van deze soldaten die ge- d zijn in het skiën en uitgerust zijn an ski's voorziene vliegtuigen en chaniseerd materiaal, reeds te ou arriveerden en dat nog 00 zich op weg bevinden om te n, waar dit het meest nodig is. het zenden van deze wintertroe- o ver naar het Zuiden tot Rostov, et Russische commando een van ornaamste bedreigde punten ver- n. Deze haven en toegangspoort de Caucasus wordt thans bedreigd mogelijk te worden afgesneden een kortere weg over de Krim den, (AP) 4.11).

OE DE NAZIES DE KRIM- FENSIES DOORBRAKEN.

n Londense bron gaf de volgende rijving van de gevechten op de : „De Duitsers mobiliseerden 5 ies met ongeveer 75.000 man, dan 200 vliegtuigen en een enor- hoeveelheid kanonnen en tanks de doorbraak van de Perekop- ngte. Dit is een reusachtige strijd- ht als men in aanmerking neemt, de landengte slechts 3 tot 4 mijl d is bij de hals.

eze massa slaagde er echter niet in pening in de Sovjet-linie te ver- en, zodat nog een gemechaniseerde sie en nog een infanterie-divisie n werden toegevoegd. Deze nieu- strijdmacht hielp bij het binnen- en van de Krim tegen lichte forti- ies, die de Russen in de haast den opwerpen. Onder haast onop- delijke luchtbombardementen en voede aanvallen van landstrijd- chten was de verdediging van de engte zeer moeilijk. De Duitsers ren thans de strijdkrachten aan r de slag naar de centrale districten de Krim" (Londen, (AP) 4.11).

UW DUITS OFFENSIEF OP ROSTOV.

ieuwe massa's van Duitse tanks, ke geleid worden door Kolonel eraal Ewald Von Kleist, hebben wig gedreven van verschillende en lengte in de posities van het Ro- Leger in een hevig offensief in de ting van Rostov aan de Don, welke een spoorweg-knooppunt is, dat de casus verbindt met de rest van land. De plaats waar de Duitse wig even werd, werd slechts aangeduid „nabij het dorp K." De 16de Duitse divisie zou echter zijn tegengehou- na 400 manschappen, 15 tanks en tukken veldgeschut te hebben ver- n. De berichten van het front gaven dat andere van Von Kleists ge- tserde strijdkrachten hard bonsden n de benedenloop van de Don, wijl langs het gehele Zuidelijke t verwoede gevechten in voortgang en.

Wijl de kracht van het Duitse offen- toenam, groeide de koppige weer- nd van de Russische defensie, doch algemene situatie was en blijft ern- g. De nazies zouden kleine afdelin- n erop uitzenden om de linie van het de leger op te blazen in een poging de verdedigers van Rostov in pa- k te werpen. Deze tactieken zijn ter van geen waarde en de Russen den, dat de fortificaties van Rostov worden versterkt. Verder werd ge- d, dat in een defensie-zone Russi- e mijnenwerkers een dorp herover- n en 3 door tanks gesteunde Duitse nterie-divisies terugsmeten naar haar oorspronkelijke posities. In een ander gebied zouden twee aanvallen van Italianen zijn gebroken.

Langs het gehele linie zou de Rode luchtmacht op energieke wijze der Russische defensie steun bieden. Aan de overzijde van de Zee van Azov op het Krim-schiereiland, vocht het Rode leger voort. Op een punt waren 2 Duitse infanterie-bataljons gedwongen 3 dorpen en 2 hoogten af te staan na een gevecht van 11 uren. De Duitse druk op dat land van gezondheid, lustoorden, paleizen, wijngaarden en tabaksboerderijen nam echter toe. Aan het centrale front delen berichten van Tula, op 100 mijl ten Zuiden van Moskou, mede, dat de Duitsers begonnen zijn de Zuidelijke anker van de Moskou-defensie's te beschieten na de buitenwijken van de stad te hebben bereikt op één punt. De berichten zeiden echter, dat de bevolking voortging steun te bieden aan de defensie van het Rode Leger.

Aan het Noordelijke front voor het belegerde Leningrad zeide het Sovjet-communiqué, dat Russische strijdkrachten 3 compagnieën van Finnen hadden opgeruimd na door de Finse linies in Karelië te zijn heengebroken en den vijand in de rug te hebben aangevallen. Andere berichten zeiden, dat de Duitsers wederom het offensief op Leningrad hadden geopend, doch dat elke aanval werd teruggeworpen met grote nazie-verliezen. Aan het meest Noordelijke front voor Murmansk, zeiden Russische berichten, dat de invallers daar sedert 3 Juli niet in staat waren voortgang te maken (Kuibysjev, (AP) 4.11).

BUREAUX VAN DE „INTERNATIONALE" GETROFFEN.

Het DNB zeide, dat de centrale bureaux van de Communistische Internationale te Moskou getroffen zijn bij een Duits bombardement gedurende de dag van 29 October en dat de gebouwen vele uren lang brandden. (Berlijn, (AP) 4.11).

MURMANSK BEDREIGD.

De Finse radio deelde mede, dat Finse strijdkachten, waaronder artillerie- en gemotoriseerde eenheden een directe aanval op Murmansk hebben geopend en dat de stad stormenderhand binnen enkele dagen zal worden genomen, indien het Russische garnizoen zou weigeren zich over te geven. (New York (AP) 4.11).

DE DUITSE DRANG NAAR HET OOSTEN.

Het Duitse leger van de Krim zou snel oprukken in twee colonnes, waarvan een de stad Feodosia op ongeveer 60 mijl van Kerch heeft bestormd en genomen en de andere in Zuidelijke richting opdrijft naar de grote Sovjet-vlootbasis Sebastopol. De val van Feodosia, een belangrijke haven en verkeerscentrum aan de spoorweg naar Kerch, werd door het Hoofdcommando bekend gemaakt. De voortgang van deze aanval scheen Kerch zelf te bedreigen, dat slechts door een 2 mijl brede zeeëngte gescheiden is van de Russische Caucasus en het meest waarschijnlijke punt geacht wordt voor een uitgang van de Russische troepen in een algemene terugtocht. Voorbij de Straat van Kerch bevinden zich de Krasnodar-olievelden en ten Noord-Oosten ligt Rostov aan de mond van de rivier Don.

Hoe dicht de tweede Duitse colonne Sebastopol genaderd was, welke stad de sleutel is voor de overheersing van de Zwarte Zee, werd niet speciaal te kennen gegeven, doch het Duitse commando sprak van Sovjet-verdedigers op de vlucht en het bieden van slechts plaatselijke weerstand, die overal gebroken zou zijn. Niettegenstaande schreef een Duitse oorlogscorrespondent van het Krim-front: „Vele soldaten, die na verwondingen te hebben opgelopen, reeds terug zijn in het veld, zijn stil verbaasd over de daden van hen, die doorbraken in de Krim. Zij weten echter, dat de meest hardnekkige gevechten te verwachten zijn alvorens de gehele Krim genomen is."

Terwijl officiële Duitse berichten de nadruk legden op de gevechten ver in het Zuiden, was er wederom geen licht op de situatie bij Moskou. **Voor Leningrad echter toonden de Russen, dat zij nog ver van geslagen zijn en waren zij in staat het initiatief te nemen.** Het Hoofdcommando zelf berichtte, dat de „krachtige vijand", gesteund door tanks, poogde bij Leningrad uit te breken, doch werd verpletterd met zware en bloedige verliezen alvorens de Duitse linies bereikt te hebben.

Nadat het DNB lange artikelen gepubliceerd had over de hopeloze positie van de Rode strijdkrachten bij Leningrad, verscheen plotseling berichten over een verrassende vechtlust van de Russen, die in het bezit zijn van belangrijke wapenen en een grote hoeveelheid manschappen achter de rivier Neva ten Zuiden van Leningrad.

Twee Russische divisies zouden gisteren begonnen zijn met een voorbereidende aanval op de Duitse stellingen. Na een hevig spervuur van de artillerie, rukten de Russen vooruit met een grote steun van tanks, terwijl achter een rookgordijn 50 kanonneerboten over de Neva snelden en de oever bereikten aan de voet van de Duitse stellingen. Sovjetvliegtuigen ronkten tegelijkertijd over het slagveld en bestookten de Duitsers. Volgens het DNB zouden vooruitgeschoven nazie-belegeringstroepen echter voldoende krachtige weerstand hebben geboden om de Russen terug te werpen.

Gedurende de dag werd gemeld, dat Italiaanse troepen de Russische linies doorbraken in een sector ten Noorden van Stalino, de staalstad, in de Oostelijke Oekraïne en een grote stad in de nabijheid hebben veroverd, waar zij hun oorlogsvlag zouden hebben neergeplant.

De Italiaanse infanterie en cavalerie namen tegelijkertijd deel aan **grote operaties in andere sectoren van het** Donetzbekken. Uit de streek van het gevallen Kursk, dat juist ten Noorden van Charkov ligt aan het boven-Oekraïnefront, deelden de berichten mede, dat de Duitsers poogden de zware Russische industrie weer in werking te brengen. Het DNB zeide, dat de Russen sommige van hun tankfabrieken hadden veranderd in stalen forten met diepe anti-tankvallen er overal rondom (Berlijn, (AP) 4.11).

HIMMLER LAAT 50 POLEN EXECUTEREN.

Het Poolse telegraafagentschap zeide, dat 50 Poolse arbeiders werden geëxecuteerd nadat Heinrich Himmler, Hoofd van de **Gestapo** (Geheime Staatspolitie), onlangs naar Polen snelde om een onderzoek in te stellen naar sabotage. Gezegd wordt, dat de sabotage biezonder ernstig zou zijn in de industrie-gebieden, waar de Duitsers grote vliegtuigfabrieken hebben gebouwd. Experts, die van Duitsland werden gezonden, zouden zijn gedood bij branden en ontploffingen (Londen, (AP) 4.11).

AS-DUIKBOTEN, DIE WORDEN VERNIETIGD.

De Admiraliteit maakte bekend, dat een totaal van 1276 officieren en manschappen gered zijn van een niet genoemd aantal as-duikboten, die tot zinken werden gebracht.

Het communiqué van de Admiraliteit zeide: „De Koninklijke Marine gaat met bijstand van het kustcommando der Royal Airforce voort onze scheepvaart te beschermen en zware tol te eisen van vijandelijke duikboten. Om redenen, die vooral op prijs gesteld worden door den vijand, worden onze successen tegen duikboten zelden bekend gemaakt. Het is echter mogelijk bekend te maken, dat een totaal van 1276 officieren en manschappen gered werden van tot zinken gebrachte vijandelijke duikboten en als oorlogsgevangenen worden **vastgehouden.**

Van dit totaal zijn **467 Italianen.** Het verband tussen de omvang van de vijandelijke hoera-berichten en zijn eigen gebrek aan succes, werd de vorige week ten toon gespreid, toen het **Duitse Hoofdcommando** beweerde, dat 14 schepen met een totale scheepsruimte van 47.000 ton tot zinken werden gebracht uit een convooi op weg naar huis van Gibraltar. In feite werden 4 schepen met een scheepsruimte van in totaal 8.772 ton tot zinken gebracht. Dit werd door den vijand slechts bereikt ten koste van eigen verliezen. Onlangs arriveerde een der grootste convooien, die ooit de Atlantische Oceaan overstaken, veilig en zonder enig verlies ter bestemming" (Londen, (AP) 4.11).

Het is moeilijk te schatten hoeveel as-duikboten tot zinken zijn gebracht met de gegevens van de Britse Admiraliteit, dat 1276 leden der bemanningen gered zijn. De bemanning van het gewone type Duitse en Italiaanse duikboten bestaat uit 30 à 50 man. Het aantal geredden van een enkel schip kan echter 1 of meer bedragen. Bovendien worden duikboten tot zinken gebracht zonder overlevenden. Een groot deel, dat verloren gaat, behoort tot deze categorie (New York, (AP) 4.11).

Het nieuws van vandaag.

Verschillende telegrammen in dit nummer geven enige indruk van de Duitse verovering van het schiereiland de Krim. Dit eiland heeft een grotere oppervlakte dan men meestal denkt. Het is vijfmaal zo groot als de provincie Gelderland, en bijkans vijf-en-zestig maal zo groot als ons Curaçaotje. De Krim werd vooral bekend door de Krimoorlog van 1854—'56, waarin Frankrijk, Engeland en Turkije tegen Rusland vochten, dat tenslotte het lootje moest leggen. **Sebastopol weerstond** in die oorlog (nog geen eeuw geleden) een beleg van 350 dagen. Het waren evenwel niet zozeer de wapenfeiten, die bekendheid gaven aan deze krijg, dan wel de „Lady in Chief", zoals Florence Nightingale genoemd werd, het meisje van goede komaf, dat de wegbereidster werd van de ziekenverpleging als vak. Op de Krim wonen ruim 800.000 mensen, waarvan ongeveer de helft Russen en verder Tataren en veel Joden. Het telegram gewaagt al van de liefelijkheid van het Krim-klimaat, beter dan de Franse rivièra; vele badplaatsen liggen er, terwijl de oude tsaren-,graven-, hertogen-, en andere paleizen door de Communisten als kindervancantie-oorden zijn ingericht. Feodosia, een van deze heerlijke plaatsen, is thans door de Duitsers genomen (blz. 1).

Van een drieledig front in Rusland kan men feitelijk reeds lang niet meer spreken en de legermuttaties van enige dagen geleden hebben dit dan ook bevestigd. Wel wordt er nog wat bij en om Leningrad gedaan, doch de toestand is zo verward en onbelangrijk, dat een Duits bericht vanmorgen melding maakte van de initiatieven der Russen en de Russen spraken van de initiatieven der Duitsers. Het bericht werd niet eens geverifieerd (blz. 1).

De mutatie van kort geleden, waarbij Gregorije Konstantinovitsj Zjukov het centrale front kreeg en Semeon Timosjenko (voordien de stoute verdediger van Moskou) naar het gevaarlijker Zuiderfront werd gedetacheerd, heeft twee maarschalken vrijgesteld. Dezen, Klementi Vorosjilov en Semeon Budenny, zijn nu doende in de Oeral en verderop troepen te werven. Deze troepen zijn weliswaar minder goed getraind, maar beter gehard. Vandaag werd bericht, dat al 200.000 man uit Siberië ter versterking naar Moskou en Rostov gingen en dat nog eenzelfde aantal wordt verwacht (blz. 3).

Inderdaad is de situatie in de centrale front-sector onder Zjukov rustiger geworden. Kalinin werd geheel of gedeeltelijk heroverd en gisteren werd een Duitse aanval bij Mozjaisk afgeslagen (blz. 1). Ook Kursk aan de spoorlijn Krim-Moskou, iets ten Zuiden van het veroverde Orel, is nog niet genomen (blz. 1).

Volgens de Britse radio, tenslotte, hebben in Helsinki, Finland, gisteren anti-Duitse demonstraties plaats gehad (blz. 3).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Techniek en Oorlog in Japan.

Een Domei-bericht meldde dezer dagen uit Japan, dat de regering de eerste positieve stap gedaan had om de voornaamste Japanse industrieën op volledige oorlogsbasis te brengen. Het Ministerie van Handel en Nijverheid had in deze richting reeds de nodige stappen gedaan. In de telegrammen der laatste dagen wordt steeds weer van de Japanse quaestie gesproken, welke door de laatste cabinetsveranderingen, door de Russisch-Japanse conflicten en de vorming van een Geallieerd Front in de Stille Oceaan urgenter is geworden dan ooit. Sedert de val van Frankrijk verleden jaar is er in militair opzicht in Japan ontzettend veel veranderd. Frankrijks val heeft op Japan een grote indruk gemaakt.

Deze oorlog eist steeds vernuftiger materiële wapenen.

In enkele weken ging een machtig land ten gronde, dat men duchtte om zijn militaire macht; dat achter een hypermoderne onneembare Maginotlinie lag; dat kon bogen op een leger bestaande uit de beste soldaten. In de korte tijdsduur van een maand werd een roemruchtig land een slavenstaat.

De overval was geen plotselinge overrompeling, men was voorbereid en aanvankelijk in staat krachtige tegenstand te bieden met moderne strijdmiddelen. Ook aan de dapperheid en het élan van den Fransen soldaat kon niet getwijfeld worden. Toch was de strijd reeds een maand later beslist: Frankrijk was vernietigend verslagen. Voornamelijk door supérieure, geheimgehouden strijdmiddelen hadden de Duitsers de strijd gewonnen.

De gehele wereld zag ontzet toe en voor een land als Japan, dat steeds de moed en de zelfopoffering van zijn soldaten propageert, moet het niet minder ontstellend zijn geweest. Duidelijk was gebleken, dat in onze moderne tijden moed en zelfopoffering, hoe belangrijk deze eigenschappen ook altijd zullen blijven voor den soldaat, niet meer onoverwinnelijkheid verzekeren. Ook een machtige bewapening bleek onvoldoende, die kon een jaar later weer verouderd zijn. De nieuwste snufjes op militair gebied had men van node om bij te blijven.

De veronderstelling, dat men zich in Japan plots voor een groot probleem geplaatst zag, dat veel besproken moet zijn, is niet gewaagd. Enige maanden na de val van Frankrijk drong dan ook naar buiten door, dat de Japanse regering ingrijpende politieke veranderingen in overweging nam, welke dienen moesten om den ernstigen tijden het hoofd te bieden. De doodgelopen oorlog in China eiste de medewerking van iedereen.

De wetenschap moet bevorderd worden om de oorlog.

Zo werd op 17 September van het vorige jaar de Taisei Yokusankai, de Groep ter assistentie van het keizerlijk gezag, gevormd. Hierin komt voor het eerst naar voren, dat men in Japan alle middelen ter hand wil nemen om de wetenschap te bevorderen. Technici zullen meer in de gelegenheid gesteld moeten worden zich aan uitvindingen te wijden. Belangrijke bedragen zullen daartoe worden uitgetrokken, subsidies en toelagen toegestaan. Aldus de directe plannen en het is duidelijk genoeg, dat zoiets niet in een vloek en een zucht kan gebeuren. Men is onderwijl niet stil blijven zitten, want de tijden werden steeds dringender. Welke stappen sedertdien genomen zijn, is natuurlijk niet algemeen bekend, doch men kan wel veronderstellen, dat vele subsidies en toelagen reeds verstrekt worden. Ook kan men zeker zijn, dat menigeen reeds zijn hersens zit te breken om iets nieuws te vinden — wat echter niet ieders werk is.

Zo werd verder op 27 Mei jl. in een ministersvergadering tot het vormen van een „Comité voor wetenschap en technologie" besloten. Dit comité zal tot taak hebben Japan onafhankelijk te maken van de wetenschap en technologie, zoals die zich in het Westen verder aan het ontwikkelen is. Een eigenaardigheid is wel, dat gestreefd zal worden naar wetenschap van een „zuiver Japanse hoedanigheid". Degenen, die tot nu toe gedacht hebben, dat wetenschap wetenschap was, en dat ook technologie buiten en boven de enge grenzen van nationalisme stond, diegenen zullen door Japan opnieuw voor de mogelijkheid worden geplaatst — iets wat in de laatste jaren niet voor de eerste keer gebeurt — er achter te komen wat men bedoelt met wetenschap en technologie van zuiver Japanse hoedanigheid.

Japan moet gaan uitvinden.

Dr. Miyamoto, vice-president van het Voorbereidingscomité, dat toegevoegd is aan het cabinet om deze taak te verwezenlijken, te weten dus Japan te herbouwen tot een uiterst wetenschappelijk **onafhankelijke staat, gaf** hierover enige inlichtingen: hij deelde mede, dat Japan vroeger materialen en theorieën uit Europa en Amerika kreeg. Japan was niet alleen in staat materialen aan te kopen, doch uitvindingen en ontdekkingen konden eveneens voor geld „aangeschaft" worden. Dit is tegenwoordig echter een onmogelijkheid geworden, hoeveel men er zelfs voor zou willen betalen. Daarom is het nu de tijd voor Japan om zelf tot uitvinden over te gaan, daarbij rekening houdende met de grondstoffen, welke men ter beschikking heeft, alsmede met de speciale toestand van het land.

Een Japanse auto zal dus zo geconstrueerd moeten worden, dat ze weinig benzine verbruikt, omdat men daarvan nu eenmaal weinig heeft.

Als men rekening houdt met al zulk soort omstandigheden, schept men een wetenschap en technologie van een zuiver Japans soort.

Het dagblad „Yomiuri" geeft toe, dat de Japanse wetenschap en technologie op een lager peil staan dan die der Westerse landen, vooral wat betreft de zware industrieën. Daar bovendien door de huidige oorlog in het Westen, welke meer de gestalte van een wetenschappelijke oorlog heeft aangenomen, de oorlogstechniek met grote schreden vooruit is gegaan, mag

men in Japan daarin niet achterblijven. Men wordt nu genoodzaakt zich te concentreren op het vooruitbrengen van de industriële wetenschap. Japan was een achterlijk land in deze wetenschap en tot nu toe geheel afhankelijk van wat daaromtrent voor nieuws geïmporteerd werd. De wereld is echter wat de wetenschap betreft een „gesloten deur-politiek" gaan volgen. Zelfs Duitsland houdt zijn wetenschappelijk bereiken geheim voor zijn bondgenoten. Daarom zal Japan zelf de studie der technologie en andere wetenschap ter hand moeten nemen en scheppingskracht van zuiver Japanse hoedanigheid zal verworven moeten worden. Het Gouvernement heeft daarom besloten tot het vormen van een Comité voor wetenschap en technologie.

Alles moet gedaan worden om Japan wetenschappelijk en technisch onafhankelijk te maken.

Het blad gaat voort met aan te geven, dat de graad van technische kennis onder de gouvernementsambtenaren lager staat dan die van de industriëlen zelf, en twijfelt er aan, of de regering daardoor wel in staat zal zijn leiding te geven. Ook wordt geklaagd over het ontbreken van een „synthetisch wetenschappelijk onderzoekingsbureau". De vele kleine laboratoria zullen onvoldoende kunnen praesteren. Dat dient op grootscheepse wijze opgezet te worden.

De „Kokumin", een blad geleid door jongere pro-As heethoofden, zegt dat het practisch de eerste maal is, dat de regering zich bemoeit met wetenschap en technologie en geeft er der politiek de schuld van, dat de wetenschappen nu op een lager peil staan dan die der Westerse landen.

Doch ook door de verkeerde opvatting, dat de Japanse geest onwetenschappelijk zou zijn, is het gekomen. De moderne oorlog is geheel een wetenschappelijke oorlog geworden en waar alle landen er naar moeten streven zich zelf te verdedigen, kunnen zij alleen door een wetenschappelijke oorlog te voeren een strijd winnen. Voor zo'n oorlog zullen alle krachten in de staat moeten worden gemobiliseerd. Daarin verschilt deze oorlog van vroeger. Men moet daarom naar Duitsland zien, hoe het regimenteren daar tot stand is gebracht. Zo'n systeem moet aangepast worden aan de Japanse geest.

Ook de „Asahi", het blad dat tegen een verdrag met Duitsland en Italië was en dat de heethoofden in het land tracht te kalmeren, doch dat in het algemeen tegen de bureaucratie is, geeft den ambtenaren, die nu de leiding moeten nemen in de opbouw van Japans technische wetenschap, ook een veeg uit de pan en heeft er een hard hoofd in, of er met hen wat te bereiken valt, indien ze blijven zoals ze zijn.

In alles moet Japan traditioneel nationaal worden.

In het veld van gedachten en ideeën heeft Japan zich reeds onafhankelijk gemaakt van het Westen. Zo is liberalisme reeds geëlimineerd en heeft plaats moeten maken voor de „traditionele Japanse geest". Ook op het gebied der economie is Japan reeds grotendeels onafhankelijk van het Westen en zal het zeker worden als „de grotere Oostaziatische samenwerkingssfeer" verwezenlijkt wordt. Daarom is het meer dan tijd ook op het gebied van wetenschap en techniek een poging te doen zich van het Westen te bevrijden. Het gouvernement moet de wetenschapsmensen in grote ere houden en er moet nu maar eens spoedig een einde komen aan het afhankelijk zijn van uitvindingen, welke uit het Westen komen. Het ogenblik kan wel eens zeer nabij zijn, dat men geheel afgesneden wordt van alle verdere Westerse kennis en zulks mag de verdediging des lands niet in de weg staan.

Het blad vindt, dat er niets mystieks zit in de woorden „van zuiver Japanse hoedanigheid", zoals sommige cynici dat wensen te zien. Het is integendeel uiterst realistisch en houdt in, dat de wetenschap aangepast moet worden aan het Japanse ras.

Geld mag in de bevordering der wetenschap geen rol spelen.

Gemakkelijk is dat evenwel niet, vooral als men er rekening mee houdt, dat Japan in vergelijking met het Westen ver ten achter is in verschillende takken van wetenschappen. Doch alle middelen zullen te baat genomen moeten worden om dat te verbeteren. De subsidies, welke aan laboratoria verstrekt worden, zijn uiterst gering, als men ze vergelijkt met de bedragen, welke Duitsland en Rusland besteden aan de bevordering der wetenschap. Daarom kan ook niet veel verwacht worden van de Japanse wetenschappelijke onderzoekingen.

Vandaar dat het blad het stichten van een „synthetisch wetenschappelijk instituut" propageert, wat de „Yomioeri" ook doet. Dit instituut moet dan de werkzaamheden der vele kleine wetenschappelijke instellingen coördineren. Ook moet het zich werpen op onderzoekingen, welke verband houden met de aviatiek.

Drie tot vijf jaar zullen nodig zijn om iets te bereiken. Men kan nu eenmaal niet meer met gevouwen handen toekijken, hoe de oorlog verloopt. Deze heeft een totalitair karakter verkregen.

Alhoewel men in Japan dus reeds in September van het vorige jaar begonnen is met het vraagstuk der wetenschappelijke ontwikkeling onder de ogen te zien, wordt het nu als tweede phase na midden Mei meer intensief aangepakt.

De veronderstelling ligt voor de hand, dat het Drie landen-verbond niet de gewenste wetenschappelijke vruchten heeft afgeworpen en dat men nu in Japan inziet wetenschappelijk vrijwel geïsoleerd te staan en zelf dus de handen aan de poleg moet slaan, een ploeg, welke nog weinig gebruikt is.

BEGROTING 1942.

Overzicht van de uitgaven, verband houdende met de buitengewone tijdsomstandigheden en der middelen tot dekking van die uitgaven.

De uitgaven voor het dienstjaar 1942 (met inbegrip van de Nota van Wijzigingen) worden begroot op ƒ 14.131.921.—

In bedoeld bedrag van ƒ 14.131.921.— zijn begrepen de navolgende uitgaven, welke een gevolg zijn van de buitengewone tijdsomstandigheden:

Uitgaven ten behoeve van de luchtbescherming	ƒ 1.000.—
Bezoldigingen van extra personeel van de Vreemdelingendienst	„ 30.000.—
Kosten van de schutterijen	„ 1.320.000.—
Vrijwillige bijdrage in de kosten van defensie van het Gebiedsdeel	„ 240.000.—
Vrijwillige bijdrage aan de Rijksbegroting in de kosten van de oorlogvoering	„ 1.490.000.—
Biezondere uitgave in verband met de veiligheid van het Gebiedsdeel	„ 30.000.—
Huur van barakken van de Lago ten behoeve van de mariniers op Aruba	„ 6.000.—
Kosten van instandhouding van het interneringskamp op Bonaire en onderhoud van de geïnterneerden	„ 150.000.—
Deviezencontrôle (bezoldigingen)	„ 17.868.—
Reis- en teerkosten, zomede benodigdheden voor de deviezencontrôle	„ 6.000.—
Verhoging telegramkosten	„ 20.000.—
Totaal	ƒ 3.310.868.—

De middelen tot dekking van de uitgaven, welke een gevolg zijn van de buitengewone tijdsomstandigheden, zijn de volgende:

Invoerrecht:		
verhoging invoerrecht luxe artikelen	ƒ 1.150.000.—	
10% extra heffing	„ 350.000.—	
		ƒ 1.500.000.—
Biezonder invoerrecht op benzine 10%		„ 67.000.—
Gedistilleerd accijns:		
verhoging accijns	ƒ 400.000.—	
10% extra heffing	„ 135.000.—	
		„ 535.000.—
Accijns op geslacht 10%		„ 1.600.—
Overdrachtsbelasting 10%		„ 2.000.—
Vergunningsrecht 10%		„ 7.500.—
Hondenbelasting 10%		„ 800.—
Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting 10%		„ 22.000.—
Inkomstenbelasting 50 opcenten		„ 300.000.—
Winstbelasting 50 opcenten		„ 680.000.—
Schoolgelden 10%		„ 20.000.—
Inschrijving handelsmerken 10%		„ 200.—
Keurgelden motorrijtuigen 10%		„ 2.000.—
Dienstverlening bij de In-, uit- en doorvoer van goederen 10%		„ 22.500.—
Huur van opslagplaatsen 10%		„ 6.000.—
Uitvoerrecht van mijnproducten 10%		„ 2.500.—
Opbrengst landstelefoon 10%		„ 19.000.—
Loodsgelden 10%		70.000.—
Opbrengst landswatervoorzieningsdienst 10%		„ 45.000.—
Inkomsten Hypotheekbewaarder en opbrengst rooigelden 10%		„ 800.—
Onderzoek en beproeving van stoomketels 10%		„ 750.—
Ontvangsten van de Openbare Gezondheidsdienst 10%		„ 2.800.—
Verpleeggelden 10%		„ 300.—
Inkomsten abattoir 10%		„ 5.800.—
Totaal		ƒ 3.313.550.—

CURACAO

BERICHT.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat alle uit andere bladen overgenomen of op welke wijze ook als niet van de Redactie afkomstig gemerkte artikelen in „Dagblad Amigoe di Curaçao" natuurlijk niet steeds het standpunt van de Redactie weergeven. Soms worden stukken uit andere couranten overgenomen, die de zaak uit een ander gezichtspunt belichten; dit wordt gedaan om zoveel mogelijk alle eenzijdigheid te vermijden, en de lezers van deze courant ook op de hoogte te brengen van de mening van lieden, die andere ideeën huldigen. — Red.

ZUSTERS VIEREN FEEST.

Op het Sint Martinusgesticht is het feest vandaag. Zuster Benedictine is 25 jaar geprofest. Deze zuster is misschien wel de meest bekende zuster, want bijkans alle kleintjes, die de bewaarschool op het Sint Martinusgesticht volgden, zaten bij haar in de klas. Zij leidde de eerste schreden van de kleuters op het wetenschappelijk pad. Zij maakte de overgang van de huiselijke kring naar de wijde wereld voor al die kleine peuters zo makkelijk mogelijk. Velen dezer kleuters hebben nu zelf ook al kleuters, die bij zuster Benedictine in de klas zitten en zij kunnen daar slechts blij om wezen. Het zal voorwaar zuster Benedictine op deze dag niet aan belangstelling ontbreken.

Het is feest voor oud en jong. Ook op het verre Westpunt is het feest en verheugen zich de dorpelingen, omdat zuster Wendelien 25 jaar geleden in het klooster ging en in die 25 jaar zo veel weldaden bewees aan de jeugd van Curaçao.

Mogen beide zusters nog tot in lengte van dagen haar zegenrijke arbeid voortzetten ter ere Gods en tot heil der zielen.

WIE THUISKWAMEN.

De Santa-boot heeft gisteren verschillende bekende persoonlijkheden uit de Curaçaose maatschappij thuisgebracht. Na een langer of korter verblijf buitenslands kwamen gisteren terug Mevrouw **Violet Noorduyn-Keith**, echtgenote van den CPIM/CSM-directeur, de Heer en Mevrouw **Egon Gerstl-Gero** van Wimco, de Heer en Mevrouw **Milton H. L. Maduro** van Maduro & Zonen. De Heer **Dionisius van Nijmegen Schonegevel**, ouddirecteur van de CPIM/CSM, die eveneens aan boord was, reisde door naar Caracas.

MR. H. DU PRÉ KOMT TERUG.

Volgende week Dinsdag, 11 November, zal op Curaçao arriveren de Heer Mr. H. du Pré, hoofdvertegenwoordiger van Philips' Gloeilampenfabriek, welks zetel indertijd naar Curaçao werd verplaatst. De Heer en Mevrouw du Pré vertrokken, zoals men zich herinnert, in Juli jl. naar New York. Voorlopig zal Mevrouw Jo. M. du Pré-Zuidervliet met den kleinen Ramon nog in de Verenigde Staten blijven.

VERENIGINGS-NIEUWS.

— **Veritas:** In verband met de toneelrepetitie zal er deze maand geen vergadering gehouden worden.

— **Cur. Postz. Ver.:** Vergadering Vr. 7 Nov. Loge-gebouw „De Vergenoeging" te Willemstad, 20.30 uur.

Agenda: Opening vaststelling notulen der vorige vergadering: mededelingen van het bestuur; veiling c.q. verloting; rondvraag; onderling ruilen.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:
Otrabanda: Del Pueblo.
Punda: Juliana.

CHÈQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	46.—	48.25
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich...........	—	47.—

Kiezers!
Verkiezing van Statenleden handhaaft Democratie.
Op Curaçao kunt u stemmen op Maandag 17 November.

litiek en Oorlog.

MOOK ZET JAPANNERS WEER EEN HAK.

uitvoer van gasoline voor vlieg- het Portugese deel van werd door Hubertus J. van teur van het Departement ische Zaken, verboden. zeiden, dat deze maatregel tegen het opslaan van een hoeveelheid olie te Deli, de van Portugees Timor, die aan de Japanners ten goede n.

men zegt, zit er Japans kapitaal rma te Deli, welke handelt in (Batavia, (AP) 5.11).

NS-NOORDAMERIKAANSE KINGEN VOORTGEZET.

se Regering maakte bekend, oordamerikaanse Clipper te het vertrek naar de V.S. 2 ekt om te wachten op Saburu -Ambassadeur te Berlijn, die hington gezonden wordt om aan te wenden een over- te bereiken met de Verenig- met het oog op de heersende toestand.

geling van de reis van Kurusu getroffen bij telefoongesprek- den Amerikaansen Ambas- ph C. Grew en Cordell Hull. Japanse Gezant vertrok Tokio per vliegtuig. Het Domei zeide, dat Kurusu de van Ambassadeur Admiraal o Nomura zal steunen om de situatie aan de Noordameri- leiders, waaronder President , uit te leggen. (Tokio, (AP)

AUS ZAL MORGEN EEN ADIO-REDE HOUDEN.

de Paus zal een radiorede hou- or het Nationale Eucharistische s te Santiago in Chili op 9 No- . De boodschap, welke aan het van het Congres zal worden uit- ken, zal worden uitgezonden op lengte van 18.84 meter om 17 M.T. (Vaticaanstad, (AP) 4.11).

DERE BIEZONDERHEDEN TRENT DE „SALINAS".

Marine Departement van de gde Staten maakte bekend, dat kschip „Salinas" in convooi en het ongeveer een dag voor inken brengen van de torpe- „Reuben James" werd aange-

mandant van de „Salinas" is Harley F. Cope. De tanker 1920 gebouwd door de „New- ews Shipbuilding & Drydock y" voor de Noordamerikaanse raad. Het schip werd op 16 De- 1921 door de Marine overge- Het werd door de Marine be- en als 16.800 ton groot met een ning van 107 man. Het is 463 ang met een boeg van 60 voet wapend met 25-duims kanonnen batterij van afweergeschut. Dit vierde Noordamerikaanse oor- hip, dat gewikkeld is in een tor- ncident binnen een tijdperk van den.

schieten begon op 4 September, de torpedojager „Greer" een duikboot ontmoette ten Zuid-Westen van IJsland en de duikboot 2 torpedo's afvuurde op de torpedojager, welke echter beiden doel misten. De „Greer" voerde een tegenaanval uit met diepzeebommen, doch er is geen bewijs, dat de duikboot werd getroffen. Op 17 October werd de torpedojager „Kearny" getorpedeerd door een duikboot, die volgens de Marine ongetwijfeld een Duitse was. Het ernstig beschadigde schip leed een verlies van 11 man, die thans worden beschouwd als verloren, 2 ernstig gewonden en 8 licht gewonden. De „Kearny" was op convooidienst op ongeveer 350 mijl ten Zuid-Westen van IJsland.

In de nacht van 30 op 31 October werd de „Reuben James" ook getorpedeerd en waarschijnlijk snel tot zinken gebracht. Dit was het eerste Noordamerikaanse oorlogsschip, dat in feite in deze oorlog tot zinken werd gebracht. Er bevonden zich 142 man aan boord en het Marine-Departement maakte bekend, dat de hoop is opgegeven om 7 officieren en 88 manschappen te vinden. Het marine-rapport toonde aan, dat 1 man stierf kort na te zijn gered en dat het lijk van een anderen man gevonden is. Van de mannen, die gevonden zijn, waren 8 gewond en 37 niet gewond. Het is karakteristiek dat al de aanvallen op oorlogsschepen plaats hadden binnen een betrekkelijk klein gebied in de Noordatlantische Oceaan ten Westen en tot zekere afstand ten Zuiden van IJsland (Washington, (AP) 4.11).

DE MARINE GEEFT DE HOOP OP.

Het Marine-Departement maakte bekend, dat men de hoop heeft opgegeven de 7 officieren en 88 manschappen, die verloren gingen bij de torpedering en het zinken van de torpedojager „Reuben James", te vinden.

Het Marine-Departement zeide, dat een intensieve speurtocht gehouden was ten Westen van IJsland, waar het schip op Donderdag jl. naar de bodem ging. De zoekende vaartuigen maakten bekend, gelijk reeds eerder gemeld, dat slechts het lijk van een man in het water werd gevonden en dat 46 mannen gered werden, waarvan een stierf na te zijn gered (Washington, (AP) 4.11).

DE AANHOUDING DER VICHY-SCHEPEN.

De bekendmaking van de Britse Admiraliteit, dat 5 Vichy-schepen nabij Afrika door de Britten werden opgevangen onder escorte van een kanonneerboot, deed in sommige Londense kringen de mening ontstaan, dat Vichy gedwongen was oorlogsschepen te zenden om te voorkomen, dat de koopvaardijschepen naar de Vrije Fransen overlopen. Een bron verklaarde: „Overigens is er moeilijk een andere reden te vinden, dat Vichy een enkel oorlogsschip zendt ter begeleiding van de vrachtschepen. Zeker zal dit weinig kans hebben om weerstand te bieden aan Britse oorlogsschepen bij een ontmoeting. (Londen, (AP) 4.11).

FRANSEN PROTESTEREN TEGEN ENGELSE VLOOTACTIE.

De Franse Regering protesteerde officieel te Londen tegen de verovering van een volledig convooi van 5 Franse vrachtschepen op de Indische Oceaan op 2 November door de Koninklijke [Britse] Marine, terwijl de schepen zich op weg bevonden komende van Madagascar. Het communiqué van de Franse Admiraliteit beschreef de verovering van het convooi op 200 mijl ten Zuiden van Durban als een „agressie van tien tegen een". Verder werd gezegd, dat de Britse vlootmacht, welke deel nam aan de actie, bestond uit 4 kruisers en 6 patrouille-vaartuigen tegen een enkele Franse kanonneerboot, die het Franse convooi escorteerde.

De 5 veroverde schepen werden opgegeven als: „Cap Padaran", „Cap Tourane", „Bangkok", „Commandant Dorize" en „Compiègne". De schepen zouden koloniale troepen repatriëren en grote voorraden suiker, koffie, rijst, gedroogde groenten en geconserveerd vlees vervoeren naar West-Afrika en onbezet Frankrijk, doch geen oorlogsmaterialen.

Volgens de versie van Vichy was de Franse kanonneerboot de „Libreville". Deze zou naar Madagascar zijn teruggesneld, nadat de Britten op voorbedachten rade het Franse convooi hadden opgewacht en onderschept. Na te hebben geweigerd zich over te geven, zouden de Fransen hebben moeten zwichten voor geweld. De koopvaardijschepen werden genomen, hoewel de kanonneerboot schijnbaar niet lastig gevallen werd (Vichy, (AP) 4.11).

De „Compiègne" is een 9.986 ton groot passagiersschip en het grootste van de veroverde koopvaardijschepen. De „Kaap Padaran" en de „Cap Tourane" zijn passagiersschepen van 8.009 ton elk. De „Bangkok" en de „Commandant Dorize" zijn vrachtschepen van respectievelijk 8.056 en 5.529 ton.

De „Bangkok" voer in het convooi, dat de Britten op 30 Maart nabij Gibraltar poogden aan te houden, doch dat ontsnapte.

De Nederlandse Marine haalde in Juni jl. Duitsers van de „Compiègne" af, doch stond het schip toe de reis voort te zetten (New York, (AP) 4.11).

LAGUARDIA HERKOZEN.

Ongeveer 2.500.000 geregistreerde kiezers kozen een burgemeester van New York welks positie soms beschreven werd als volgende op het Presidentschap in belangrijkheid onder de publieke posten van de Verenigde Staten. De voornaamste candidaten waren Fiorello H. La Guardia die een derde achtereenvolgende periode zocht, en William F. O'Dwyer, een Ierse immigrant, die als Procureur-Generaal van het Brooklyn district roem behaalde door het opruimen van een bende misdadigers, die moordden tegen contante betaling. La Guardia werd gesteund door de volgende partijen: Republican, American Labor, City Fusion en United City. O'Dwyer werd gesteund door de Democratische partij-organisaties van de stad, waaronder Tammany Hall.

Roosevelt bekrachtigde La Guardia's candidaatschap.

Andere vooraanstaande democraten, waaronder James A. Farley, Voorzitter van de Staatspartij, Edward J. Flynn Voorzitter van de Democratische Nationale partij en Gouverneur Herbert Lehman, steunden O'Dwyer gedurende de gehele campagne. (New York, (AP) 5.11).

Volgens een nog later binnengekomen bericht is Fiorello H. La Guardia met een grote meerderheid van stemmen voor de derde achtereenvolgende maal herkozen als burgemeester van New York.

HITLERS VOLGENDE STAP.

Een militaire waarnemer voorspelde, dat Adolf Hitler opdracht zal geven voor een aanval in de winter op de Caucasus, zelfs indien hij daardoor zijn oorlogsmoede Oostelijke legers zal moeten laten strijden tegen de grote vleugel van Generaal Sir Archibald P. Wavells Indische commando. Hij zeide, dat het haast zeker is, dat de grote slag tussen Duitsland en Groot-Britannië zal worden gevochten in of ten Zuiden van de Caucasus, waarbij de Britten aan een gemeenschappelijk front met de Russen zullen strijden. De Duitsers zullen daarom een snelle beslissing moeten behalen, gezien de moeilijkheden van de winter, het terrein en hun langgerekte voorraadlinies, en ogenblikkelijk voort moeten rukken inplaats van zich voor de winter in te graven met de bedoeling de operaties te hervatten tegen de gereorganiseerde en versterkte Sovjet-legers in de lente. De waarnemer commentarieerde, dat zij hoopten de contrôle te verkrijgen over de Russische oliepijpleidingen, hout en landbouwproducten uit de Caucasus (hoeveel ervan zal overblijven door schade tengevolge van de strijd of door Russische sabotage is een probleem). Tevens zouden de Duitsers de route voor Britse en Noordamerikaanse voorraden door de Perzische Golf, Iran en de Caspische Zee pogen af te snijden.

Een commentator zeide, dat indien Hitlers leger de Caucasus tegen de lente in zijn bezit zou hebben, gevechten het lot van Irak, Iran, Palestina, Syrië, Egypte en tenslotte van Indië zouden moeten bepalen. De Duitsers bevinden zich reeds voor de havenstad Rostov aan de Don en bedreigen de flank door een opmars door de Krim. Groot-Britannië heeft echter manschappen en materialen geconcentreerd in het Noorden van Iran en naar vermeld zouden de Britse troepen uit de Dominions verlangend zijn om in actie te komen, waarbij zij het nieuwe mobiele materiaal, vliegtuigen en voorraden zouden kunnen proberen en trachten de nederlagen van Duinkerken, Griekenland en Creta goed te maken. Een waarnemer zeide, dat het niet minder logisch zou zijn voor versterkte Britse divisies in Noord-Afrika om een winter-offensief te openen vanuit haar Egyptische bases tegen Duitse en Italiaanse concentraties in Libye.

De waarnemer zeide, dat de Russen klaarblijkelijk hun gehele sterkte zetten in de defensie van Moskou in een poging om een Duitse prestige-overwinning aldaar te voorkomen. **Men verwacht dus, dat Hitler de hoofdstad slechts onder beleg zal houden.** De felste gevechten hadden gisteren plaats op de Krim, bij Mozjaisk en Kalinin voor Moskou, gelijk het Sovjet-communiqué zeide.

Sommige rapporten uit Londen verklaarden zelfs, dat de Russen Kalinin heroverden op 95 mijl ten Noord-Westen van Moskou. Een Duitse colonne, welke 5 mijl oprukte in de Mozjaisk sector op 57 mijl ten Westen van Moskou zou tot staan zijn gebracht en vervolgens zijn teruggedreven na een gevecht van 4 uren tussen gemechaniseerde eenheden. Sovjet-piloten, die steun bieden in het Kalinin-offensief, verklaarden officieel, dat zij tot 8 Duitse infanterie-compagnieën hebben vernield (misschien 2000 man) en vele oorlogsmaterialen. De vernieling van 46 tanks, 510 trucks en 31 kanonnen, werd gemeld uit andere sectoren.

Russische berichten uit Londen zeiden, dat de Sovjet-commandanten geen poging deden om de Duitse opmars door de Krim tegen te houden na de doorbraak over de Perekop-landengte en slechts opdracht gaven voor achterhoede-gevechten, terwijl de voornaamste strijdkrachten naar voorbereide stellingen langs de Yailabergen werden gebracht, welke Sebastopol, de Russische vlootbasis, en de havenstad Kerch dekken. Aan het Zuidelijk front zouden hevige gevechten plaats hebben bij Kursk, ongeveer midden tussen Moskou en Rostov. Het Duitse Hoofdcommando meldde de verovering van Kursk op Maandag. De radio van Moskou verklaarde gisteravond echter, dat „talrijke pogingen van vijandelijke tanks om onze defensies op de toegangswegen naar de stad te doorbreken, werden verijdeld" (Londen, (AP) 5.11).

GEEN DUITS COMMENTAAR.

Duitse autoriteiten zeiden geen inlichtingen te hebben omtrent de torpedering van het Noordamerikaanse marine-tankschip „Salinas", zodat geen commentaar kan worden geleverd (Berlijn, (AP) 4.11).

GROOT MOEFTI VAN JERUSALEM NAAR BERLIJN.

De Groot Moefti van Jerusalem, die onlangs in Italië aankwam, vertrok heden naar Berlijn. De Groot Moefti is een bittere tegenstander van de Britse Regering in Palestina. Men zegt van hem, dat hij grote invloed heeft in de Arabische wereld (Rome, (AP) 4.11).

GROOT-BRITANNIË OVERWEEGT DE OORLOGSVERKLARING AAN DUITSLANDS SATELLIETEN.

Een gezaghebbende bron zeide, dat de Britse Regering nog steeds het Russische verzoek aan Groot-Britannië overweegt om de oorlog te verklaren aan Finland, Hongarije en Roemenië. Hieraan werd toegevoegd, dat niet gezegd kan worden wanneer een beslissing zal worden genomen (Londen, (AP) 5.11).

SUCCESVOLLE RAF-AANVAL OP CASTEL BENITO.

Het communiqué van de Raf in het Midden-Oosten deelt mede, dat een succesvolle aanval werd uitgevoerd op een vijandelijk vliegveld te Castel Benito ten Zuiden van Tripoli door bommenwerpers van de Raf in de nacht van 2 op 3 November. 12 Vijandelijke vliegtuigen op de grond werden in brand gezet terwijl branden veroorzaakt werden onder de hangars en administratieve gebouwen. (Caïro, (AP) 4.11).

14 JONGE BRITTEN DOOR FRANSEN VASTGEHOUDEN.

Gezaghebbende Franse kringen deelden mede, dat 14 jonge Britse onderdanen, waaronder de zoon van den Britsen Staatsman Sir John Amery, als gijzelaars zijn vastgehouden voor de 7 Fransen, die in Syrië zijn gearresteerd. De Engelsen zouden een verzoek hebben gedaan voor de vrijlating van de Fransen. Dit verzoek zou zijn gesteld in een verklaring aan den Fransen Prefect te Vals les Bains, die hen bezocht in het Grand Hotel des Bains, waar zij gedwongen zijn verblijf te houden (Vichy, (AP) 4.11).

BLOCH GEARRESTEERD.

Pierre Bloch, afgevaardigde van het Aisne-Departement, is, naar vermeld, te Perigeux gearresteerd op beschuldiging van activiteiten tegen de veiligheid van de staat (Vichy, (AP) 4.11).

BRAZILIAANSE PUBLICIST TE NEW YORK AANGEKOMEN.

Dr. Paulo Betencourt, uitgever van de „Correio da Manha", welk blad te Rio de Janeiro verschijnt, arriveerde met zijn echtgenote Sylvia Bettencourt per ss. „Uruguay" te New York voor het in ontvangst nemen van de Cabotprijs voor journalistiek, welke hem op 10 November door de Columbia Universiteit zal worden overhandigd (New York, (AP) 4.11).

Nieuws van Overal.

— Washington: In het Noordamerikaanse Congres hebben uitgebreide debatten plaats over het al of niet intrekken van enkele artikelen der neutraliteitswet. Het schijnt echter, dat de meerderheid is voor het veranderen der neutraliteitswet, vooral met het oog op het tot zinken brengen van vele Amerikaanse schepen door Duitse duikboten.

— New York: De Britse radio deelde mede, dat 21 personen in Helsinki werden gearresteerd als resultaat van krachtige anti-Duitse demonstraties, die gisteren plaats hadden. De Britse radio verklaarde, dat woedende menigten Duitsland zouden veroordelen, met welk land Finland samenstrijdt tegen Sovjet-Rusland.

— Singapore: Generaal Archibald Wavell deelde aan de pers mede, dat hij zijn Indische troepen in Malakka is komen inspecteren. Verder deelde hij mede spoedig via Burma naar Indië te zullen terugkeren. Hij weigerde commentaar te leveren op de militaire posities in het Verre Oosten, Midden-Oosten of Rusland, doch zeide een gunstige indruk te hebben gekregen van de Russische strijdkrachten, welke hij in Iran zag en met wie „wij in nauw contact staan."

— Zagreb: Een bericht uit Beograd zegt, dat de Duitsers 150 Serben in Beograd executeerden als repressaille tegen aanvallen op 2 Duitse soldaten. 50 Werden op 29 October doodgeschoten en 100 op 2 November. Laatstgenoemden worden beschreven als Joden en Communisten.

— Moskou: De radio deelde mede, dat in de nacht van 3 op 4 November Russische vliegtuigen aanvallen deden op Danzig, Koningsberg en Riga. Branden en ontploffingen werden waargenomen. Alle Sovjet-vliegtuigen keerden naar hun bases terug.

— New York: De Internationale Arbeidsconferentie nam een resolutie aan, dat de idealen van de organisaties slechts kunnen worden bereikt door de overwinning der vrije volken in de oorlog tegen de totalitaire agressie.

— Londen: De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat nog 3 as-schepen door Britse duikboten tot zinken zijn gebracht in de Middellandse Zee. 2 Schepen waren elk ongeveer 4000 ton groot en het andere ongeveer 1500 ton. De schepen werden gepikt uit een convooi, welk door oorlogsschepen werd beschermd.

Berichten, die later binnenkwamen:

— Londen: Britse bommenwerpers hervatten in de nacht hun aanvallen op de Duitse gebieden. Industriële objectieven in het Rijnland en de Ruhrvallei werden aangevallen. De dokken te Ostende en Duinkerken alsmede de Franse kust werden ook gebombardeerd. Een groot koopvaardijschip werd nabij Terschelling door bommen getroffen. Een bommenwerper ging verloren.

— Berlijn: Het Hoofdcommando maakte bekend, dat Duitse troepen de Yaila-bergketen op de Krim hebben overgestoken en alzo de Zwarte Zeekust bereikt hebben aan het Zuidelijk einde van de Krim, waardoor de Sovjet-legers in tweeën zijn gesplitst.

— Kuibysjev: De Duitsers werpen grote reserves in de strijd bij Tula. Duitse pogingen om de rivieren Nara en Oka ten Zuiden van Moskou over te steken, werden afgeslagen. De Russen voerden in sommige gebieden tegenaanvallen uit.

— Londen: 2 Japanners werden gedurende de laatste dagen in Indië en Burma gearresteerd. Biezonderheden zijn niet bekend.

— Berlijn: De Russische Zwarte Zeevloot beschiet de Duitse colonnes op de Krim, die langs de kust naar Sebastopol en Kerch oprukken. De zware Duitse artillerie beantwoordde het vuren reeds.

— Londen: De Duitse radio zeide, dat Noordamerikaanse ingenieurs en andere specialisten te Basra aan de Perzische Golf zijn aangekomen, teneinde de dienst van de Trans-Iranese spoorlijn te verbeteren.

— Berlijn: De radio zeide, dat bij de verovering van Feodosia op de Krim de stad bijna geheel verlaten was door de inwoners. Houten huizen waren in brand gezet.

— Kuibysjev: Lozovsky zeide, dat de Russische Regering verzekeringen van vriendschap heeft gezonden aan Afghanistan, dat verleden maand de Italianen en Duitsers het land uitzette.

— Moskou: Een aanvullend Russisch communiqué zegt, dat muiterij is uitgebroken onder Hongaarse troepen in de stad Nyireghaza, toen deze vernamen, dat zij naar het Oostelijk front zouden worden gezonden. Bloedige gevechten vonden plaats tussen de soldaten en gendarmes. Aan elke kant vielen ongeveer 50 doden. Anti-Duitse demonstraties werden in de stad door de Hongaarse bevolking gehouden.

Suriname-Curaçao.

In het onderstaande artikel, ontleend aan „Suriname" wordt uiteengezet hoe bepaalde kringen in ons zustergebiedsdeel denken over de monetaire positie van Curaçao en Aruba, en tevens over de plannen van onzen Gouverneur betreffende wederzijdse toenadering.

„Het boterde niet tussen Curaçao en ons. Dit is een publiek geheim. Curaçao wilde bv. niet samenwerken met ons om ons van onze landbouwproducten af te helpen. Zending op zending naar Curaçao keerde met lege handen terug en in rapporten kon men lezen, dat alles vergeefs was. In de Staten werd door gedelegeerden ons een somber beeld voorgehangen over de wijze, waarop Curaçao zich tegenover ons stelde. Zelfs de onderlinge verhouding tussen leden van een gezin was niet zoals het hoorde. Partijen, zoals altijd het geval is gaven elkaar **de schuld.**

Dit alles schijnt tot het verleden te zullen behoren al zal het niet boter tot de boom zijn. Het ziet ernaar uit dat de tijdsomstandigheden partijen eerder tot elkaar zullen brengen dan alle missies te zamen hebben uitgericht.

Curaçao zit in de put of dreigt althans daarin te geraken zuls vele stemmen uit dit gebiedsdeel doen vermoeden.

Dit gebiedsdeel is voor een goed deel aangewezen op Engeland, d.w.z. dat het zijn enig product naar Engeland verscheept. Curaçao wordt dus betaald met ponden sterling, waarmede men op het ogenblik nergens anders terecht kan dan in Engeland. Dit land kan echter niet leveren wat Curaçao behoeft en zonder dollars kan ons zustergebiedsdeel niet uit Amerika bestellen nog minder uit de Midden- en Zuid amerikaanse staten.

Aruba verkeert in een gunstiger positie. De daar verwerkte olie gaat naar Amerika en evenals met de bauxiet hier wordt uit Amerika het geld overgemaakt voor lonen en andere plaatselijke uitgaven van het bedrijf.

Aruba kan Curaçao echter niet bijspringen omdat een goed deel van hetgeen de Lago bv. betaalt aan lonen terugkeert, in de vorm van huishuur, inkoop in de winkels, in de boezem van de maatschappij, zodat een gering deel van wat aan lonen nodig is behoeft te worden overgemaakt.

Wij reppen niet eens over hetgeen tegoed wordt geschreven voor de Amerikaanse employé's op hun banken en dus niet behoeft te worden overgemaakt.

De dollarvoorraad van Curaçao wordt kleiner en kleiner en het bedrag, dat Engeland aan dollar deviezen voor dit gebiedsdeel beschikbaar stelt, is niet voldoende om de invoeren te betalen. Het pondenoverschot groeit aan, terwijl het gebrek aan dollars nijpender wordt. Zo nijpend is het, dat stemmen opgaan om zich evenals Canada buiten het sterlingblok te plaatsen.

Is het dan te verwonderen, dat Curaçao thans zijn blikken richt naar hier teneinde wat wij kunnen produceren en wat men ginds behoeft van ons af te nemen? Eigen productie daar valt niet aan te denken wegens de bodemformatie over het grootste deel van het eiland.

Wij krijgen dus een kans en deze hebben wij te benutten wanneer de scheepvaartverbinding dit mogelijk maakt. Wanneer beide gebiedsdelen hun schouders hieronder zetten dan zal, mocht blijken, dat de huidige verbinding niet voldoende is, uitbreiding wel komen. Ook in andere opzichten kan een gezamenlijk optrekken der beide gebiedsdelen leiden tot het bereiken wat men wil.

Dit is verheugend en waar Curaçao in dezen de eerste stap wil doen, hebben wij kalm af te wachten, wat men zoal van ons verlangt. Wij verkeren dus in een voordelige positie. Zonder uitbuiting daarvan of te vervallen in dezelfde fouten van anderen om hoog te paard te zitten, kunnen wij onze belangen thans beter behartigen, dan toen wij met de bedelstaf daarheen togen.

Wij kunnen Curaçao aan verse groenten, fruit enz., helpen zonder schade voor eigen gebruik. Wanneer de kleine landbouwers weten, dat zij voor een redelijke prijs hun producten kunnen afzetten en men bijtijds zorgt voor zaden enz., dan zal men er versteld van staan van wat zij kunnen produceren.

De hoofdquaestie is, dat men hun een redelijke prijs waarborgt.

Doch niet alleen op het gebied van voorziening van hetgeen de mens nodig heeft om de maag te vullen, ook op ander gebied wil Curaçao komen tot een betere verstandhouding met ons en blijkbaar de stroeve houding van voorheen prijs geven. Ook is dit verheugend en ons laat het volslagen koud van welke zijde het initiatief uitgaat. Bij ons geldt alleen de daad.

Wij moeten daarom niet aan het bedillen gaan en liever afwachten hoe Curaçao zich deze samenwerking indenkt. Ook hier verkeren wij in een gunstige positie. Samenwerking kan toch nimmer eenzijdig wezen. Ook in dezen zal dit gebiedsdeel de eerste stappen doen. Onze taak zal dus wezen om na te gaan of wat Curaçao van ons wil, aanvaardbaar is. Doch om voor die tijd te krakelen, achten wij dom en onverstandig.

Toen Duitsland Rusland aanviel en dit laatste land onze bondgenoot werd, hebben de verantwoordelijke instanties toch niet gekletst over het verleden, doch zich op het standpunt gesteld van het heden en de toekomst.

Zo hebben wij te handelen!"

ARUBA

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op October: 18 Stamper, Augustina echtg. v. Brown, C. R. z: **September 30** Caster, Geertruida z: **October 26** Arrindell, Ulrica Albertha echtg. v. Hughes Ch. E. d; 23 Hennis, Mary Ann echtg. v. Bryson, C. F. z; 13 Buntin, Marian Eugenie echtg. v. Arrindell, R. A. z; 21 Manuel, Brigida Johanita echtg. v. Winklaar, M. F. z; 23 Winterdal, Susana echtg. v Arends, A. d; 19 Courtney, Toddles Leonora echtg. v. George, C. A. P. z; 26 Lampe, Catharina Theresa echtg. v. Ras, E. z; 17 Tinkhof, Sophia Carolina Johanna echtg. v. Hodge, V. M. d; 24 Boekhoudt, Reinilia echtg. v. Roga, E. d; 25 Thiel, Maria echtg. v. Kock, C. z; 27 de Cuba, Fabiana echtg. v. Ras, J. z; 25 Ras, Johanna echtg. v. Rasmijn, J. z; 26 Wever, Maria Dolores z: 28 Thiel, Josefa echtg. v. Boekhoudt, A. d.

Overleden op October: 24 Vries, Francisca 1 mnd.; 26 Wilson, Edwin 40 j.; 26 Scharbaay, Eleuteria wed. v. Amaya, Bernabé 66 j.

Ondertrouwd op October: 23 Savans Wilfried Antonio en Richardson, Elisa Vitolice; 23 Carrasquillo, Oscar en Huntington, Christalia Elaine; 23 Tromp, Francisco Hozé en Tromp, Anita.

Getrouwd op October: 25 Bislip, Pedro Damian en Vries, Simona; 25 Maccow, Alphee Emmanuel en Arrundell, Leontine Amante; 29 Wout, Raul Martinus en Vrolijk, Johanna; 29 Lobo, Cornelis Joseph en Fernandez, Altagracia Ozema; 29 Vlaun, Urban Ethelstone en Lejuez, Ruth Udarie; 29 Brown, Louis Vivian en Paesch, Graciela Barbolina; 29 v.d. Wall, Aneman, Hendrik Willem en Winklaar, Cordilia Basilia; 29 Erasmus, Nicolaas en Tromp, Maria Athanasia.

Nederland.

OVERLEDEN.

Het overlijden in Nederland wordt gemeld van: prof. **Dr. J. H. Bonnema**, oudhoogleraar te Groningen; **W. J. Krudde** te Deventer; **J. Visser**, beherend vennoot van Wambersie en Zoon te Rotterdam; **J. Westerbrink-Wirtz**, schrijfster, te Oegstgeest; **A. J. M. A. van der Does de Bije**, oud-hoofdinspecteur van de scheepvaart in Nederlands Indië, te 's Gravenhage; **ds. C. B. Bavinck**, oud-predikant te Rotterdam; **H. J. C. Hartman**, te Voorburg, oud-griffier der Staten van Zeeland.

DE ARBEIDSCONFERENTIE.

De heer S. M. D. Valstar, een der Nederlandse afgevaardigden ter Internationale Arbeidsconferentie voerde gisteren het woord. Hij sprak zijn vertrouwen uit in de beginselen der Conferentie, „welker bijeenroeping het vertrouwen in de overwinning der geallieerden symboliseert. Zowel werknemers als werkgevers der bezette democratische landen stellen belang in deze conferentie, omdat zij hun idealen belichaamt. Ofschoon de vakverenigingen in deze landen zijn ontbonden, blijft derzelver geest ten volle levend.

„De Nederlands-Indische gedelegeerde **J. H. B. Kuneman** gaf een uiteenzetting van de sociale vooruitgang in Nederlands-Indie."

DE PRINSESSEN IN DE VERENIGDE STATEN.

Maandag heeft Prinses Juliana met haar dochtertjes een bezoek gebracht bij Dr. Howard Collins te Millbrook (N.Y. den schoonvader van haar Secretaris jhr. Van Tets. Toevallig was er een vossenjacht, een kleurig tafereel, waarvan de Prinses een kleurenfilmpje maakte. De prinsesjes hadden dol veel pleizier om alle paarden en honden. Later ging Prinses Juliana met Beatrix en Irene naar de eendenvijver om de eendjes te voeren. De Prinsessen blijven een paar dagen in de rustige buitensfeer. Prinses Juliana zal minister **Jan van den Tempel** ontmoeten, om daarna met dezen naar Hyde Park te gaan, waar zij de lunch zullen gebruiken bij president en mevrouw Roosevelt.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Er is een film gemaakt van de plechtige installatie der Nederlandse rechtbanken in Engeland. Vele Engelse en Nederlandse autoriteiten woonden de biezondere plechtigheid in Middlesex Guildhall bij. Toespraken zijn gehouden door **Mr. S. de Moor** (president) en **Schuurmann** (O.M.); minister-president **Sjoerd Gerbrandy** en lord-chancellor **Lord Simon.**

Meer dan duizend gevallen van kettinghandel zijn alleen reeds in de provincie Zeeland achterhaald. Voor een pond koffie of thee werd daar gaarne *f* 40 betaald; voor een fietsband evenveens *f* 40; boter *f* 7.— per pond en een meter stof van bedenkelijke qualiteit *f* 9.—.

— In Nederland zijn zilverbons van 1920 met een rood serienummer aan de achterzijde in omloop gebracht.

— Proefboringen aan de Karperweg te Amsterdam hebben de aanwezigheid van brongas aangetoond. Dit geeft tweemaal zoveel rendement als lichtgas en auto's rijden reeds met succes daarop.

— Tot „bestuursraad" (gedeputeerde) van Noord-Holland zijn benoemd **Mr. W. N. Felhoen Kraal, Dr A. C. Groeneveldt, W. H. M. Nienhuys Ruys** en **Mr. W. J. Schonhard.**

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Zuurkool met worst en spek. Morgen: Kerrykip met rijst.

Agenda:

Wo. 5 Nov. 19.30 Comp. bilj. hoofdkl.
Do. 6 Nov. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.
Vr. 7 Nov. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.
Di. 11 Nov. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Di. 11 Nov. 20.00 Rep. „Ido"-orkest.

WACHTDIENSTEN: Wo 5 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 57.

Scheepvaart Afd. Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Tennis: Zat. en Zo. 8 en 9 Nov. tenniswedstrijden tussen Asiento en de K.S.L.I. Aanvang resp. 15.45 en 15.30 uur. Gespeeld wordt op de banen.

SPORT - RUBR

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag 2 Nov. 1941.

Jong Holland 1 — Hercules 1 — Gestaakt 30 minuten einde, stand 1—1.
Transvaal 1 — Jong Curaçao 1 — 3—1.
Scherpenheuvel 3 — S.U.B.T. 3 — 5—0.
R.C.C — Volharding 2 — niet doorgegaan, R.C. opgekomen.
K.S.L.I. 2 — Arsenal — ???????
Jong Curaçao Jr. — Hercules Jr. — ???????

COMPETITIE STAND 1941.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
S.U.B.T. 1	8	5	3	0	29	14	13
Transvaal 1	8	5	3	0	25	14	13
Volharding 1	8	5	2	1	27	16	12
**Jong Holland 1	10	5	4	1	26	16	14
K.S.L.I. 1	8	3	3	2	19	14	9
* **Hercules 1	8	1	2	5	9	16	4
*Scherpenheuvel 1	8	1	1	6	10	27	3
Jong Curaçao 1	10	0	0	10	8	35	0

* Nog 15 minuten te spelen.
** Nog 30 minuten te spelen.

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 2	9	9	0	0	50	9	18
Jong Holland 2	6	3	1	2	13	7	7
Hercules 2	5	2	1	2	10	7	5
K.S.L.I. 2	4	2	0	2	12	9	4
Arsenal	6	2	0	4	10	26	4
Jong Curaçao 2	5	1	1	3	8	18	3
**R.C.C.	4	3	0	1	25	12	2
D.T.S.	6	1	0	5	6	25	2
* S.U.B.T. 2	5	1	1	3	6	15	1
* Volharding 2	4	1	0	3	7	19	0

** 4 winstpunten in mindering.

C-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 3	3	2	1	0	11	2	5
S.U.B.T. 3	3	1	1	1	7	6	3
Jong Curaçao 3	2	0	0	2	3	13	0

Juniores	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Jong Holland	6	4	1	1	17	5	9
Scherpenheuvel	5	2	2	1	11	7	6
Jong Curaçao	6	2	1	3	10	7	5
Hercules	5	1	1	3	10	5	3
S.U.B.T.	8	2	1	5	7	20	5

De vereniging „R.C.C." is een boete opgelegd van *f* 5.— overeen art. 4 sub. 6 abc (wedstrijd R.C.C. — Volharding 2 op Zondag 2 No

De verenigingen worden er aan herinnerd de elftalopgaven over de **November** tijdig in te sturen.

De verenigingen K.S.L.I. Arsenal, Jong Curaçao en Hercules zij beboet met *f* 1.— ingevolge art. 10 sub 3 R.C.W.

AAN ALLE B-KLASSE SCHEIDSRECHTERS.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis heeft het Bestuur b alle B- en C-klasse wedstrijden, die aan de A-klasse wedstrijden v gaan, precies om 16.15 uur te stoppen.

De heren scheidsrechters worden verzocht hieraan streng de h houden.

HET BEST

Papiaments en Neger-engels.

Het is vaak aardig woorden uit verschillende talen eens met elkaar te vergelijken. In het sociale weekblad „La Union" stond dezer dagen een lijstje van enkele willekeurig gekozen woorden in het Papiaments, vergeleken met het Negerengels. Dit lijstje volgt hieronder. Het **eerste** woord is Papiaments het **tweede** de Nederlandse vertaling ervan (let op, hoe vaak er overeenkomst is), het **derde** het Negerengels, en het **vierde** de vertaling van het Negerengels. Zoals men ziet, hebben soms woorden, die in het Papiaments en Negerengels overeenkomst vertonen, toch een verschillende betekenis (deze zijn vet gedrukt).

Komchi, Kom, Komtjie, Kom.
Barba, Baard, Barba, Baard.
Bràza, Omhelzen, Bràza, **Omhelzen.**
Manoe, Hand, Hanoe, Hand.
Gagoe, Stamelaar, Gagoe, Stotteraar.
Postema, Ettergezwel, Posting, Ettergezwel.
Peishi, Puist, Poisi, Puist.
Tata, Vader, Tata (diep negerengels), Vader.
Muhé, Vrouw, Muhé (diep negerengels) Muhe, Vrouw.
Tanta, Tante, Tanta, Tante.
Swa, Zwager, Zwagri, Zwager.
Kokki, Keukenmeid, Kotjie, Keukenmeid.
Jaja, Kindermeid, Jaja, Kindermeid.
Gadrij, Galerij, Gadrie, Galerij.
Kashi, Kast, Kassie, Kast.
Cater, Veldbed, Cater, Veldbed.
Tobo, Tobbe, Tobo, Tobbe.
Koppi, Kopje, Koppie, Kopje.
Papa, Pap, Papa, Pap.
Apelsina, Sinaasappel, Apresina, Sinaasappel.
Nèchi, **Noot**, Nitjie, **Hals.**
Tamarijn, Tamarinde, Tamaring, Tamarinde.
Cabana, **Stró**, Cabana, **Hut met stró of pina bedekking.**
Sucoe, Suiker, Sucroe, Suiker.
Batata, Aardappel, Patata, Aardappel.
Boonchi, Bonen, Bontje, Bonen.
Tomati, Tomaat, Tomatie, Tomaat.
Birambi, Zuring, Birambi, Zuring.
Takki, Takje, Takie, Takje of **praten.**
Patoe, **Eend**, Pattoe, **Pot.**
Warawara, **De Wouw**, Warawara, **Vissoort.**
Snepi, Snip, Snepi, Snip.
Nèshi, Nest, Nissie, Nest.
Cabritoe, Geit, Kabrita, Geit.
Caiman, Krokodil, Kaaiman, Krokodil.
Muskita, **Vlieg**, Maskita, **Muskiet.**
Kakalaka, Kakkerlak, Kakkalakka, Kakkerlak.
Camisa, **Hemd**, Anasi, **Doek (nispenson).**
Pipa, Pijp, Piepa, Pijp.
Cabai, **Paard**, Kabaai, **Slaapjas.**
Capa, **Mantel**, Cappa, **Grote ronde.**
Bari, Vat, Bari, Vat, ijzeren pot.
Santu, Heilige, Santa, Heilige.
Hipocrita, Huichelaar, Hipokriet Huichelaar.
Penitencia, Boete, Penitensie, Boete, Straf.
Domi, Dominee, Domrie, Dominee.
Boto, Boot, Boto, Boot.
Carta, Kaarten, Karta, Kaarten.
Loto, **Het lotto**, Lotó, **Lood.**
Sabi, **Geleerd** Sabie, **Weten.**
Bobo, Onkundig, Bobo, Sufferd.
Bruhá, Door elkaar, Broeja, Door elkaar.
Kita, **Afnemen**, Kieta-kiet (van het Engels), **Gelijk.**

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

(8).

Dat was door de politiedeskundigen onderzocht en vastgesteld. Toeval? Geenszins.

Bij wien zouden de mannelijke bewoners hun sokken anders kopen als **juist** bij den Kroaat, die er in handelde en ze tegen goedkopere prijzen aan zijn vrienden verkocht. **Van deze kant is** niets te verwachten.

Het notitieboekje van Roth. Fabri kijkt het in. Juist, de cijfers en de uitgescheurde bladzijde. De cijfers begrijpt hij nu. Het waren de sommen, die Roth aan medehuurders leende. **Het** doorgestreepte bedrag, was de som, die Anne Oldman van hem geleend had en door een dienstmeisje liet terugbetalen.

De uitgescheurde bladzijde is een streek van den kleinen Paolo Feloso. Fabri weet dat van Hansen, die na veel innerlijke tweestrijd verslag aan den inspecteur afgelegd heeft dezen dringend verzoekend den Siciliaan er niet lastig om te vallen als het niet absoluut noodzakelijk is voor de gerechtigheid. De vraag is nu alleen, heeft Paolo Feloso deze bladzijde werkelijk er uitgescheurd, nadat hij de moord ontdekt had en even alleen was? Of had hij zelf de moord begaan om de bladzijde er uit te scheuren en zodoende geld te verdienen? Om zo een bagatel bega je geen moord? In Sicilië worden wel om geringere kleinigheden mensen overhoop gestoken. Dat weet Fabri en hij weet ook dat Paolo Feloso **héél** erg op zwart zaad zat. Maar als hij daarom de moord had begaan, waarom heeft hij dan een spoor achtergelaten door de bladzijde er uit te scheuren? Of waarom heeft hij het hele boekje niet verduisterd. Ook daarvoor is een goede verklaring te vinden, als men in het oog houdt, dat **de kleine Siciliaan** bekend staat voor geslepen en sluw. Iedereen in het pension **kènde** het boekje. Hoogstwaarschijnlijk zou een of andere super-eerlijke huurder er later over spreken en dan zou het opvallen, dat het boekje er niet meer was. Liet hij de bladzijde er in en ook het boekje liggen, dan had hij grote kans, dat de aantekeningen van den Kroaat later ontcijferd zouden worden en hij zijn schuld tòch nog betalen moest. Maar daar staat één punt ten gunste van den kleinen Siciliaan tegenover. Ondanks alle vriendschap, zou hij nooit de domheid begaan hebben zo een cardinaal punt aan zijn vriend Hansen te vertellen, indien hij werkelijk de moordenaar was.

Bestaat er nog de mogelijkheid, dat twee misdadigers een rol spelen. Dus een medeplichtige. Fabri voelt hoe hij duizelt. In dat geval begeeft hij zich in een onontwaarbaar doolhof, zolang hij geen zweem van een motief ontdekken kan. Hansen en Bagnante, Hansen en een ander, Bagnante en een ander, Chieri en Hansen, Chieri en Bagnante, Dago en een ander, enzovoort ad infinitum.

* * *

DERTIENDE HOOFDSTUK.

INSPECTEUR FABRI VINDT DE MISSENDE SCHAKEL.

Fabri staat op en loopt een beetje door zijn kamer heen en weer. Langs deze weg komt hij er niet! Zeker is, dat Roth vermoord is door iemand uit het pension of Veramini. Zeker is, dat de Kroaat vermoord is op het ogenblik, dat men de **gramofoon hoorde spelen.** Zeker is, dat de dader door de verbindingsdeur naar kamer 8 gekomen is. Basta! Maar **wie het is, dat wil dus** zeggen de hoofdvraag, dat kan hij zo niet beantwoorden. Fabri moet trachten de waarheid langs een andere weg te vinden. **De motieven.**

Fabri neemt een stuk papier en schrijft onder elkaar:

Jaloezie.
Roof.
Haat.
Chantage.
Spionnage.

Jaloezie. De enige, die met dit motief in verband gebracht kan worden is Dr. Bagnante. Dr. Bagnante is een Siciliaan. Zeker, maar een beschaafd Siciliaan. Is deze rustige, ontwikkelde dokter in staat voor een meisje als Cici iemand te vermoorden? Nee.

Roof. Het verduiveld lastige vraagstuk. Niet alleen wat Roth maar ook wat Clawdia Woschki betreft. Clawdia gaf meer uit dan ze eigenlijk kon. Alle rekeningen werden één maal weggezonden en de tweede maal betaald. Had Clawdia een geheime geldbron? En waarom was die opgehouden te vloeien, zodat ze zich in de handen van een woekeraar moest begeven? Clawdia — Roth! Welke was de schakel? Verliefdheid zeker niet. Kreeg Clawdia geld van den Kroaat? Indien ja, waarvoor dan. Clawdia was volgens de getuigenis der dienstmeisjes al voor de dood van Roth in geldgebrek geweest. Maar ook is gebleken, dat Clawdia de moord zeker niet begaan kan hebben.

Veertienhonderd verdiende Roth per maand, veertienhonderd gaf hij ongeveer uit. Zeshonderd zond zijn vader. Waar bleven de zeshonderd, Clawdia? Clawdia had vast geen zeshonderd per maand gekregen. Waar bleef dan? Vrijdag had de Kroaat honderd Lire, Zondag word driehonderd bij hem gevond dia zal ze niet ontvangen hebb was de rest? Roof? Als iem rooft hij alles, en het zou al van grenzeloze sluwheid zij bedrag in de zakken van het fer achter te laten om de poli vals spoor te leiden. Maar w mensen uit het pension is het

Roof is het niet geweest. geldquaestie is toch ook niet

Haat. Een erg wijd beg motief trouwens, tenminste g schappelijk. Want als je haat moet je weer vragen, waar haat vandaan? Maar goed, twee die, om een bagatel eig Kroaat haten. Veramini en man. Maar Fabri heeft zoëve gesteld dat deze twee het ho schijnlijk niet zijn. De di of Signora Pia dan? Kom, van de drie had reden den haten.

Wordt